

GAZETA WIELKOPOLSKA

Ukazuje się od 16 lutego 1945
Nr 122 (11 176)

Poznań, piątek 30 maja 1980

Cena 1 zł
Wyd. A

Przewodniczący Rady Państwa honorowym członkiem Obrady zjazdu Stowarzyszenia Archiwistów Polskich

Obradujący w Warszawie VI Krajowy zjazd Stowarzyszenia Archiwistów Polskich nadał godność członka honorowego Stowarzyszenia przewodniczącemu Rady Państwa Henrykowi Jabłońskiemu za wybitne zasługi dla archiwistyki polskiej i rozwoju Stowarzyszenia. Jednocześnie zjazd ocenił działalność SAP, ustalił wytyczne dalszej pracy oraz podjął uchwałę w sprawie zwolnienia I powszechnego zjazdu archiwistów polskich.

Przewodniczącym Stowarzyszenia Archiwistów Polskich został wybrany ponownie prof. Zygmunt Kolankowski. (PAP)

J. Francois-Poncet udał się do USA

W czwartek po południu udał się do Stanów Zjednoczonych z 3-dniową wizytą francuski minister spraw zagranicznych, Jean Francois-Poncet. Wprawdzie podróż ma charakter prywatny, ale szef francuskiej dyplomacji spotka się z amerykańskim sekretarzem stanu, Edmundem Muskie i omówi z nim obecny stan stosunków między Paryżem a Waszyngtonem.

Obserwatorzy polityczni są zgodni co do tego, że między Francją a USA utrzymuje się stan napięcia. (PAP)

W sprawie Jerozolimy

Żądanie zwolnienia Rady Bezpieczeństwa

Przedstawiciele 40 państw muzułmańskich w ONZ zażądały w środę natychmiastowego zwolnienia Rady Bezpieczeństwa w związku z decyzją rządu izraelskiego w sprawie przyłączenia na stałe do Izraela arabskiej części Jerozolimy i przekształcenia tego miasta w miejsce kultu judajskiego. (PAP)

Na piętnastolecie pisma

Dzień „Nurtu” we Wrześni

1 maja 1965 roku ukazał się pierwszy numer poznańskiego miesięcznika społeczno-kulturalnego „Nurt”. W nawiązaniu do piętnastolecia istnienia pisma odbył się we Wrześni Dzień „Nurtu”.

28 maja zorganizowano tam spotkanie działaczy kultury z zastępcą kierownika Wydziału Kultury KC PZPR Krzysztofem Kostyrką, redaktorem naczelnym „Nurtu” w latach 1965-1974, 29 maja natomiast z „Przygodami pietruszki” wystąpił we Wrześni Poznański Teatr Lalki i Aktora „Marcinek”. W placówkach oświatowych i kulturalnych miasta odbyły się spotkania autorskie poznańskich pisarzy: Andrzeja Górnego, Andrzeja Alojzego Łuczaka i Marianna Orłonia. O aktualnych problemach prasy

Spotkanie H. Jabłońskiego z zasłużonymi społecznymi wychowawcami

Przygotowanie młodego pokolenia do aktywnego obywatelskiego życia

W przededniu Międzynarodowego Dnia Dziecka przewodniczący Rady Państwa Henryk Jabłoński spotkał się 29 bm. w Belwederze z grupą zasłużonych społecznych wychowawców dzieci i młodzieży: z instruktorami ZHP, działaczami samorządów mieszkaniowych, spółdzielczości mieszkaniowej, związków zawodowych, ogniw TPD, Ligi Kobiet, PCK, ZSMP, kółek rolniczych, kół gospodyń wiejskich i ruchu przyjaciół harcerstwa.

To tradycyjne spotkanie podkreśliło raz jeszcze odpowiedzialną rolę społecznych wychowawców w przygotowaniu młodego pokolenia do aktywnego obywatelskiego życia; pozwoliło ono na zaprezentowanie dorobku i wymianę doświadczeń z ich codziennej, ofiarnej pracy.

Na spotkaniu w Belwederze społecznych wychowawców reprezentowali m. in.: Maria Jolanta Drygas-Sobańska — nauczycielka w Szkole Podstawowej nr 1 w Krotoszynie (woj. kaliskie); Jacek

Korzeniowski — kierownik Działu Doskonalenia i Doskonalenia Kadr Pracowników Pałacu Kultury w Poznaniu.

W toku żywej, bezpośredniej rozmowy jaka toczyła się na spotkaniu wskazano m. in. na różnorodność form działalności wychowawczej wśród dzieci i młodzieży — w osiedlach mieszkaniowych, na wsi, w szkole, w drużynie harcerskiej, w placówkach opiekuńczych. Naczelnik ZHP — Andrzej Ornat poinformował o inicjatywach służących kształtowaniu warunków wszechstronnego rozwoju osobowości najmłodszych oraz o problemach 162 000 rzeszy społecznych wychowawców jakimi są harcerscy instruktorzy.

Silnym impulsem dla rozwoju ruchu społecznego wychowania były obchody Międzynarodowego Roku Dziecka. Doświadczenia zeń wyniesione, integracja różnych środowisk, sprzyjająca dalszemu rozwojowi tej pracy.

Zwrócono uwagę na widoczny wszędzie klimat najwyższej troski państwa i społeczeń-

stwa o sprawy i problemy młodego pokolenia. Mimo to — podkreślano — istnieją w tej dziedzinie spore jeszcze potrzeby. Na tym tle wskazywano na przedsięwzięcia poszczególnych ogniw socjalistycznego frontu wychowania związane np. rozszerzaniem pomocy opiekuńczo-wychowawczej na wsi, rozwojem bazy do pracy wychowawczej w osiedlach i przede wszystkim przygotowywaniem nowych działaczy do trudnej i odpowiedzialnej pracy społecznej. Na konkretnych przykładach zilustrowano nową jakość w programowaniu i prowadzeniu działalności opiekuńczo-wychowawczej. Większą uwagę działaczy organizacji społecznych i samorządów mieszkańców otaczana jest realizacja zadań umacniających funkcje rodziny jako podstawowej komórki życia społecznego. Wiąże się z tym: wzrost społecznej ofiarności na rzecz pomocy rodzinom wielodzietnym, matkom i ojcom samotnie wychowującym dzieci, organizowanie różnych

Dokończenie na str. 2

„Salut-6” — „Sojuz-35” — „Sojuz-36” Trwają badania Kosmosu

4-osobowa załoga zespołu orbitalnego „Salut 6” — „Sojuz 35” i „Sojuz 36” kontynuowała w czwartek zaplanowane badania i doświadczenia. Między innymi w celu badania otaczającego środowiska, przeprowadza się eksperyment „Biosfera” podczas którego kosmonauci obserwują wizualnie oraz fotografują powierzchnię ziemi i mórz, zanieczyszczenia atmosfery pyłem i dymem oraz różne zjawiska meteorologiczne.

Walerij Kubaśow i Bertalan Farkas, którzy powrócą na Ziemię statkiem „Sojuz 35”, przygotowują statek do powrotu.

Lot zespołu naukowo-badawczego przebiega normalnie, a samopoczucie kosmonautów jest dobre. (PAP)

Rozmowy w Bonn

Stosunki ekonomiczne ZSRR — RFN

Wczoraj rozpoczęła się w Bonn IX sesja mieszanej komisji ZSRR — RFN do spraw współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej. Delegacji radzieckiej przewodniczy wicepremier Nikołaj Tichonow, delegacji zachodniemieckiej — minister gospodarki Otto Lamsdorf.

Głównym tematem dwudniowych obrad komisji będą stan i perspektywy stosunków gospodarczych ZSRR — RFN, konkretyzacja podpisanego w 1978 roku dwustronnego porozumienia o rozszerzeniu i pogłębieniu długofalowej współpracy w różnych dziedzinach gospodarki, w tym w przemyśle. (PAP)

Plenum ZG

Związku Inwalidów Wojennych

29 bm. odbyło się w Warszawie plenarne posiedzenie Zarządu Głównego Związku Inwalidów Wojennych. Omówiono działalność Związku w ubiegłym roku oraz wytyczono kierunki jego tegorocznej pracy. Związek sprawuje patronat nad 164 izbami pamięci narodowej, z których wiele zostało zorganizowanych przy jego bezpośredniej pomocy.

Plenum przyjęło uchwałę o zwolnieniu VI krajowego zjazdu delegatów ZIW w 1981 r. oraz o zadaniach Związku w bieżącym roku.

Obradom przewodniczył prezes ZG ZIW gen. dyw. Franciszek Książczyk. (PAP)

krótko + krótko + krótko + krótko + krótko + krótko

Spotkanie w Genewie

W Genewie odbyło się kolejne spotkanie delegacji ZSRR i USA uczestniczących w dwustronnych rozmowach radziecko-amerykańskich w sprawie zakazu broni chemicznej.

Rokowania wiedeńskie

W czwartek w wiedeńskim zamku Hofburg odbywało się kolejne posiedzenie plenarne delegacji 7 państw członkowskich Układu Warszawskiego i 12 państw NATO, uczestniczących w rokowaniach w sprawie wzajemnej redukcji sił zbrojnych i zbrojeń w Europie środkowej. Przemawiał szef delegacji bułgarskiej, amb. Lubomir Szopow.

Współpraca gospodarcza

Czechosłowacja i NRD uzgodniły dalsze zasady pogłębienia współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej obu państw. 28 bm. podpisany został w Berlinie protokół o koordynacji narodowych planów gospodarczych obu państw na lata 1981-1985. Wartość wzajemnych dostaw towarowych w tym okresie zamknie się sumą około 10 mld rubli (według cen

obowiązujących w RWPG w 1980 roku).

Próba zamachu stanu

W Akrcie opublikowano komunikat rządowy, informujący, że 8 osób, w tym 7 wojskowych, zostało skazanych na różne kary więzienia za udział w przygotowaniu do zamachu stanu w Ghanie. Komunikat stwierdza, że próba ta została podjęta 29 marca br. władze ghańskie oznajmiły, że w toku postępowania sądowego winna spiskowców została całkowicie udowodniona.

Pożar szpitala

W Archen, w pobliżu Offenburga, z nieznanego jeszcze przyczyn wybuchł w nocy ze środę na czwartek pożar w podziemiu szpitala i poprzez szybę wind rozprzeżył się wkrótce na cały budynek. W akcji ratunkowej brało udział 350 strażaków. 200 pacjentów uratowano, ale kilku poniosło śmierć w płomieniach. Dotychczas wydobyto 7 zwłok, ale przypuszcza się, że liczba śmiertelnych ofiar może być większa. Prace poszukiwawcze wśród szczątków spalonego budynku trwają.

Gaśnice z Grodkowa

Zakłady Wytwarzania Metalowych w Grodkowie (województwo opolskie) — to krajowy monopolista w produkcji gaśnic halonowych, proszkowych i pianowych o pojemności od 0,5 do 12 litrów. Rocznie wytwarza się około 900 000 sztuk. Na zdjęciu: montaż gaśnic. CAF — Świdzki

Doradcy naukowcy u E. Gierka

29 bm. odbyło się spotkanie I sekretarza KC PZPR Edwarda Gierka z zespołem doradców naukowych, poświęcone realizacji uchwał VIII Zjazdu PZPR w zakresie harmonizacji rozwoju gospodarki i poprawy efektywności gospodarowania. Szczególna uwaga skierowana została na możliwości i warunki upowszechnienia rachunku ekonomicznego. Podkreślono potrzebę opracowania systemu funkcjonowania gospodarki sprzyjającego poprawie gospodarności i lepszemu wykorzystaniu stworzonego potencjału produkcyjnego.

W skład zespołu doradców naukowych wchodzi profesorowie: Paweł Bożyk (kierownik zespołu), Adolf Ciborowski (dyrektor Instytutu Urbanistyki i Planowania Przestrzennego Politechniki Warszawskiej), Mieczysław Kabaj (dyrektor

Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych), Władysław Markiewicz (sekretarz I Wydziału PAN), Alojzy Melich (prezes katowickiego oddziału PAN), Roman Ney (rektor Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie), Józef Pajstka (prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego), Antoni Rajkiewicz (profesor Uniwersytetu Warszawskiego), Witold Trampczewski (profesor SGPiS), Augustyn Woś (dyrektor Instytutu Ekonomiki Rolnej) Władysław Zastawny (rektor Wyższej Szkoły Nauk Społecznych przy KC PZPR), Sylwester Zawadzki (profesor Uniwersytetu Warszawskiego) oraz Zdzisław Małicki (dyrektor Kombinatu Przemysłowego „Huta Stalowa Wola”) i Jerzy Małicki (dyrektor Zjednoczenia Państwowych Przedsiębiorstw Gospodarki Rolnej w Poznaniu). (PAP)

Narada w Urzędzie Rady Ministrów

Problemy produkcji, zaopatrzenia i wykorzystania materiałów budowlanych

W Urzędzie Rady Ministrów odbyła się 29 bm. narada poświęcona problemom produkcji, zaopatrzenia i wykorzystania materiałów budowlanych w 1980 r.

W obradach, którym przewodniczył członek Biura Politycznego KC PZPR, wiceprezes Rady Ministrów — Tadeusz Wrzaszczyk, wzięli udział: minister gospodarki materialnej — Eugeniusz Szvr, zastępca kierownika Wydziału Przemysłu, Budownictwa i Trans-

portu KC PZPR — Wacław Kulczyński, przedstawiciele rolnictwa wielu resortów, dyrektorzy zjednoczeń przemysłu materiałów budowlanych i centrali obrotu materiałowego.

W usprawnianiu procesów inwestycyjno-budowlanych ważną rolę, obok innych czynników, odgrywa racjonalizacja zaopatrzenia materiałowego budownictwa. Dokonując w toku obrad oceny realizacji zadań w sferze zaopatrzenia budownictwa. (Dokończenie na str. 2)

Przekazywanie dokumentów warszawskiej narady DKP

Przedstawiciele dyplomacji polskiej, w której stolicy odbyła się niedawna narada Doradczego Komitetu Politycznego Państw — Stron Układu Warszawskiego, przekazują przyjęte na tej naradzie dokumenty przedstawicielom władz krajów swej akredytacji. Ostatnio ambasadorzy PRL

wręczyli dokumenty narady warszawskiej szwajcarskiemu ministrowi spraw zagranicznych Pierre Aubertowi, dyrektorowi generalnemu Ministerstwa Spraw Zagranicznych Włoch, dyrektorowi generalnemu MSZ Holandii i ambasadorowi Liechtensteinu w Bernie. (PAP)

K. Sorsa

przybędzie do Polski

Na zaproszenie I sekretarza KC PZPR Edwarda Gierka, w dniach 1-2 czerwca br. przybędzie do Polski przewodniczący Grupy Roboczej Międzynarodówki Socjalistycznej do spraw Rozbrojenia Kareli Sorsa, przewodniczący Fińskiej Partii Socjaldemokratycznej.

Grupa utworzona została przez Międzynarodówkę Socjalistyczną w maju 1978 roku celem przygotowania raportu w sprawie kontroli zbrojeń i rozbrojenia, który będzie dyskutowany i rozpatrzony na Kongresie Międzynarodówki w listopadzie br. W toku swych prac w 1979 r. członkowie grupy przyjęli m. in. przez sekretarza generalnego KC KPZR Leonida Breżniewa oraz prezydenta USA Jimmy Cartera. (PAP)

Mapa Wenus

Dane uzyskane drogą radarową przez amerykańską sondę kosmiczną „Pionier-1” umożliwiły sporządzenie mapy planety Wenus — uważanej za „siostrę” Ziemi. Agencja Aeronautyki i Przestrzeni Kosmicznej (NASA) podała do wiadomości, że udało się wreszcie przeniknąć chmurną atmosferę Wenus i zebrać dane kartograficzne z 83 procent jej powierzchni. Wciąż jednak ze względu na otaczające Wenus warstwy chmur nie udało się Amerykanom uzyskać zdjęć planety.

ODGŁOSY

Rozumiemy coraz lepiej, że aby coś importować, trzeba wpiąć coś sprzedac — zarobić, zdobyć dewizy własnym eksportem. Ta logiczna zgodność i kolej rzeczy nie zawsze sprząda się jednak w praktyce, gdy przychodzi ten rosnący eksport realizować.

Okazuje się bowiem, że na przykład nie będzie większej produkcji eksportowej, w innej bowiem kasie zabrakło dla finalnego wyrobu kilkunastu centów na im portowane części. Albo ograniczenie liczby nadgodzin, którą skrupulatnie teraz śledzą banki, uniemożliwiło przyspieszenie dostaw wysocy opłacalnego w eksporcie produktu.

I sierdzi się nie bez racji ten, kto próbuje wyliczyć, że te zaoszczędzone centy przyniosłyby nam wiele dodatkowych dolarów, a przekroczenie funduszu plac z tytułu nadgodzin byłoby w sumie korzystne, gdyby podsumować dolary zarobione na całym pościechu. Ten nie do końca prowadzony rachunek bierze się z innych, osobno prowadzonych: dla owych centów czy godzin. Taką niedokładność liczenia niesie jeszcze nasz system planowania i finansowania produkcji.

Wyglądzeniu owych chropowatości i rys na modelu handlu zagranicznego służą nowe decyzje Rady Ministrów. Obejmują one — zapewne na początek — wytwórców dających 15 procent krajowej produkcji eksportowej. Decyzje te mają uproszczyć i uelastyczyć system wzmaganie produkcji eksportowej, mają ułatwić całkowity rachunek, stwarzając nowe bodźce.

Zapewnienie większej swobody eksporterom — producentom i zarazem handlowcom — wyposażenie ich w większe zasoby środków, może wyjść na dobre naszej gospodarce, uwikłanej często we wzajemnie się wykluczające reguły i przepisy. Ich matką i ojcem zawsze była niewiara w umiejętności i kompetencje wykonawców. Wiec odwraca ten problem Rada Ministrów. Prawda to: im mniej przepisów — tym łatwiejsze działanie, choć bardziej odpowiedzialne.

ZS

Trwają prace programu zagospodarowania Wisły

Prowadzone są już konkretne działania w ramach programu zagospodarowania Wisły. Jak wiadomo podstawowa funkcja tej rzeki dziś i w przyszłości jest zaopatrzenie w wodę ludności, przemysłu, energetyki cieplnej i rolnictwa. Korzystny kierunek biegu rzeki predysponuje ją też do celów transportowych. Jednocześnie wysoki potencjał hydroenergetyczny rzeki przesądził o celowości budowania na niej stacji pływających.

Pracownicy Przedsiębiorstwa Geodezyjno-Kartograficznego w Krakowie wykonali już 350 map terenowych, obejmujących obszar o powierzchni 40 000 ha — od stropnia wodnego Smolice do przysięgi zapory na Wiśle w Nowym Kor-

czynie — dla potrzeb realizacji programu zagospodarowania górnego biegu „królowej rzeki”. Mapy te są niezbędne do projektowania i wykonania obiektów hydrotechnicznych przy regulacji górnego odcinka Wisły. Przy ich opracowywaniu wykorzystywano zdjęcia lotnicze, które są gwarancją wiernego odtworzenia rzeźby terenu.

Na Wiśle w rejonie Sandomierza rozpoczęto prace przy budowie tzw. ostrogi, która ma umożliwić spiętrzenie poziomu wody w korcie rzeki. W metalowych kontenerach na barkach transportowane są kamienne głazy. Dzięki zastosowaniu mechanicznego wyładunku postępowanie jest bardzo widoczne.

W woj. tarnowskim, w którym ma być realizowany poważny zakres zadań w ramach krajowego programu „Wisła” — m. in. powstana tutaj 4 stopnie wodne, rozpoczęto przygotowania do budowy sieci dróg mających zapewnić prawidłowy transport do tych stopni i portów załadowczych. Obecnie buduje się 9 km odcinek Bochnia — Zielona oraz 7,5 km Dąbrowa Tarnowska — Radwan. Władze tego regionu opracowały na kolejną 5-letkę specjalny program budownictwa drogowego pod kątem realizacji zadań programu „Wisła”. Przewiduje on modernizację i przebudowę dróg o łącznej długości ponad 135 km. (PAP)

Przygotowanie młodego pokolenia do aktywnego obywatelskiego życia

Dokończenie ze str. 1

form opieki nad małymi dziećmi, urządzanie w czynie społecznym mini żłobków i przedszkoli na wsi, placów gier, świetlic i klubów oraz pomoc dzieciom chorym i niepełnosprawnym w budowaniu poczucia ich pełnej wartości.

W czasie rozmowy wyrażono głęboką satysfakcję z codziennej pracy wśród dzieci i młodzieży, szczególnie łączącej z obowiązkami zawodowymi. Satysfakcja ta — stwierdzono — wiąże się z świadomością osobistego uczestniczenia i bezpośredniości wpływu na kształtowanie obywatelskich postaw młodego pokolenia. Uczestniczy ono dzięki temu aktywnie, na miarę swoich możliwości w rozwiązywaniu problemów w swoich środowiskach, uczy się samorządności i gospodarności.

Na zakończenie spotkania głos zabrał Henryk Jabłoński. Dziękując społecznym wychowawcom za przedstawione doświadczenia, opinie i uwagi przewodniczący Rady Państwa podkreślił ogromne znaczenie ich społecznej pracy

wychowawczej, która wpływa przecież bezpośrednio na wszystkie sfery działalności człowieka, na jego postawę i osobowość. Wasze wychowawcze oddziaływanie — powiedział Henryk Jabłoński — jest tym cenniejsze, że uwzględnia ono specyficzne zainteresowania, warunki i potrzeby poszczególnych środowisk, że w istotny sposób uzupełnia i wzbogaca treści i zadania realizowane w całym systemie socjalistycznej edukacji i wychowania młodego pokolenia.

Wychowując świadomie dla przyszłości, dla rozwoju — stwierdził przewodniczący Rady Państwa zwracając się do uczestników spotkania — kierujemy się także współczesnymi warunkami rozwoju, znając mocną przeszłość, naszych tradycji, uwzględniamy zachodzące w naszym życiu przemiany, wymogi postępu w różnych dziedzinach. W społecznej pracy wychowawców niezbędna jest umiejętność kształtowania klimatu wzajemnej życzliwości w kontaktach z najmłodszymi. Jest to jeden z podstawowych warunków wzbogacania, na miarę nowych, bardziej

złożonych zadań, obywatelskiej osobowości dzieci i młodzieży. Chcemy służyć świadomie ukierunkowaną działalnością — zaakcentował Henryk Jabłoński — wychowaniu lepszemu człowiekowi, zarówno wytwórcy dóbr materialnych i kulturalnych jak i właściwie korzystającego z dobrodziejstw postępu, z walorów wyższego rzędu, nie poddającego się obcym wzorcom i wartościom.

Podkreślając raz jeszcze do nosie znaczenie ofiarności i inicjatywy społecznych wychowawców przewodniczący Rady Państwa pogratulował im dotychczasowych osiągnięć oraz życzył satysfakcji w dalszej odpowiedzialnej służbie społecznej.

W spotkaniu wzięli udział: zastępcy przewodniczącego Rady Państwa — Tadeusz W. Młynarczyk i Zdzisław Tomal, wicemarszałek Sejmu — Halina Skibniewska, członkowie Rady Państwa, ministrowie, zastępcy kierowników wydziałów KC PZPR, przewodniczący organizacji społecznych prowadzących działalność na rzecz dzieci i młodzieży.

PAP

Nowe zasady reklamacji towarów rynkowych

W związku z wprowadzeniem w życie (1. 4. br.) instrukcji w sprawie załatwiania w uspołecznionym handlu detalicznym reklamacji wadliwych towarów niezwywności przepisów. Zmiany dotyczą przede wszystkim trybu załatwiania reklamacji. Zgodnie z poprzednio obowiązującymi ustaleniami, klienci mieli prawo wyboru formy rekompensaty za wadliwy wyrób (naprawa, przecena, wymiana, zwrot gotówki). Obecne przepisy wprowadzają określone hierarchie tych uprawnień, przewidując w pierwszym rzędzie obniżkę ceny kwestionowanego towaru lub jego naprawę. Na te pierwsze formy klient może nie wyrazić zgody. Druga jest obowiązująca, chyba że dostawca towaru nie ma możliwości naprawy. Wówczas dopiero przy służy klientowi prawo do wymiany artykułu na nowy lub (jeżeli i to okaże się niemożliwe) — zwrot gotówki.

Handel uzasadniając te przepisy powołuje się na artykuł 560 paragraf 1 Kodeksu Cywilnego, który stanowi, że „jeżeli rzecz sprzedana ma wady, kupujący może od umowy odstąpić lub żądać obniżenia ceny. Jednakże kupujący nie może od umowy odstąpić, jeżeli sprzedawca oświadczy gotowość natychmiastowej wymiany rzeczy wa-

dliwej na rzecz wolną od wad, albo niezwłocznie wady te usunie”. Zachowany zostaje przy tym 14-dniowy tryb załatwiania reklamacji.

Tryb ten jest nieco inny, gdy wyroby objęte są gwarancją. Przepisy upoważniają do przyjmowania reklamacji tego typu towarów w przypadku, gdy nabywca wyczerpie ustaloną gwarancją liczbę napraw, a rzecz nadal nosi wady, a także wówczas, gdy naprawa jest niemożliwa lub nie została wykonana w terminie. Reklamacje można wnieść nie później niż przed upływem 3 miesięcy po zakończeniu okresu gwarancyjnego.

Na kupujących nałożono również obowiązek udowodnienia uprawnień do reklamacji. Należy więc zachować paragon lub dowód sprzedaży. Resort argumentuje tę decyzję koniecznością wyeliminowania przypadków zamianiania wyrobów, którym z racji okresu użytkowania (ponad rok) rekojmia nie przysługuje. Skrócono także termin, w którym możliwa jest zamiana towaru nie wykazującego wad na inny o podobnych cechach z 10 na 5 dni oraz ograniczono możliwość uzyskania zwrotu gotówki za rzecz oddaną do sklepu. Chodzi przede wszystkim — zdaniem resortu — o zapobieżenie zjawisku swoistego „wypożyczania” niektórych artykułów na okres kilku dni i ponownego zwracania ich do sklepu. (PAP)

Problemy produkcji, zaopatrzenia i wykorzystania materiałów budowlanych

Dokończenie ze str. 1

twą w niezbędne materiały i wyroby, zwracano szczególną uwagę na niedomagania występujące zarówno w dziedzinie ich produkcji, jak też w obrocie i wykorzystaniu w procesach budowlanych.

Na rozwój bazy produkcyjnej przemysłu wytwarzającego materiały i wyroby niezbędne budownictwu przeznaczono w obecnym dziesięcioleciu ogromne środki inwestycyjne. W efekcie zwiększyła się wydajność ich produkcji, osiągnęła w samym tylko resorcie budownictwa 2,5-krotny wzrost.

Wobec skali zadań realizowanych przez budownictwo, a także konieczności najbardziej ra-

jonalnego wykorzystywania zasobów materiałowych, sprawa o dużej wadze jest dyscyplina w realizacji ustalonych bilansów materiałowych.

W toku narad, nakreślone zostały kierunki najważniejszych działań o znaczeniu długofalowym, zmierzające do poprawy sytuacji w dziedzinie produkcji, zaopatrzenia i wykorzystania materiałów budowlanych. Ustalono także zadania odnoszące się do takich kwestii, jak podnoszenie jakości, nowoczesności i zmniejszania ciężaru elementów budowlanych, obniżania energochłonności ich produkcji, a także materiałochłonności całego budownictwa.

PAP

Rozmowy Hua Kuo-fenga w Tokio

Zakończyły się dwudniowe rozmowy premiera CHRL Hua Kuo-fenga z premierem Japonii Masayoshi Ohirą. Potwierdziły one obawy społeczeństwa japońskiego, że Pekin wykorzystuje Japonię do swojej polityki antyradzieckiej.

W czasie rozmów w Tokio premier CHRL wiele rozprawił o rzekomym „zgroźeniu radzieckim” i jednocześnie ani słowem nie wspominał o przygotowaniach wojskowych Stanów Zjednoczonych. (PAP)

Dar radzieckiego obywatela dla CZD

Budowa Pomnika — Szpitala CZD budzi szerokie zainteresowanie nie tylko międzynarodowych organizacji czy wielkich firm przemysłowych współpracujących z Polską. Co raz częściej wyraża poparcie i dary przekazywane są także przez osoby prywatne z całego świata, w tym przez wielu obywateli ZSRR, którzy — podobnie jak Polacy — najlepiej znają groźbę wojny i cenę zwycięstwa.

29 bm. konsul generalny ZSRR w Warszawie — Fiodor Mititel, dyrektor przedstawicielstwa Głównego Urzędu Turystyki Zagranicznej przy Radzie Ministrów ZSRR w PRL — Anatolij Siemaszko oraz dyrektor Polskiego Monopoli Loteryjnego — Leon Palczyński przekazali przewodniczącemu Społecznego Komitetu Budowy CZD, min. Januszowi Wieczorkowi, dar radzieckiego obywatela — Z. Zajchijewa z Kazachstanu, który na rzecz budowy CZD przekazał kwotę 92 000 zł — równowartość małego „Flakta”, wygranego podczas wycieczki do Polski w grze loteryjnej „Fortuna-7”. (PAP)

Parlament irański rozpoczął prace

Pierwszy islamski parlament Iranu przystąpił w czwartek do normalnej pracy po uroczystym posiedzeniu inauguracyjnym, które się odbyło poprzedniego dnia.

Na pierwszym posiedzeniu roboczym parlamentu omawiano sprawy proceduralne oraz powołano 10 komisji.

PAP

Konwencja ONZ

przeciwko dyskryminacji kobiet

W nowojorskiej siedzibie ONZ wyłożona została do podpisu konwencja o wyeliminowaniu wszelkich form dyskryminacji kobiet, która została uchwalona przez XXXIV sesję Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych.

Stały przedstawiciel PRL w ONZ, amb. Ryszard Frelek, z

żył 29 bm. podpis pod tą konwencją. Polska stała się jednym z pierwszych sygnatariuszy tego historycznego dokumentu. Tekst konwencji został nie rozprowadzony wśród uczestniczek światowej konferencji w sprawie ONZ-owskiej dekady kobiet. Konferencja ta odbędzie się w dniach 14-30 lipca br. w Kopenhadze. (PAP)

KRONIKA DNIA

REKREACJA I CZYNNY WYPOCZYNEK

W Łodzi 29 bm. odbyły się wspólne obrady plenarne Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu, Głównego Komitetu Turystyki oraz Związkowej Rady Kultury Fizycznej i Turystyki CRZZ, poświęcone omówieniu aktualnego stanu oraz wytyczeniu kierunków dalszego rozwoju czynnej rekreacji i codziennego wypoczynku mieszkańców naszych miast. W obradach uczestniczył kierownik Wydziału Organizacji Społecznych, Sportu i Turystyki KC PZPR, Ryszard Bryk.

PAP

OGÓLNOPOLSKA NARADA EKONOMISTÓW

Rachunek ekonomiczny warunkiem efektywności gospodarowania — to główny temat ogólnopolskiej narady ekonomistów, która odbyła się 29 bm. w Warszawie. Narada stanowiła kontynuację dyskusji zapoczątkowanej w środowisku ekonomistów przed VIII Zjazdem partii. Naukowcy i praktycy z całego kraju spotkali się, by wspólnie zastanowić się nad drogami i sposobami zwiększenia efektywności gospodarowania. Jest to — jak mówił w swym referacie minister finansów Henryk Kisiel — jedno z najważniejszych zadań lat osiemdziesiątych, realizowanych w znacznie trudniejszych niż dawniej warunkach, wynikających z aktualnej sytuacji w gospodarce światowej.

PAP

telefony donoszą....

● Przy ul. Serbskiej w Poznaniu, wykołcił się wczoraj o godz. 21.25 tramwaj linii „4”, w związku z czym doszło do trwającej 35 minut przerwy w tej komunikacji. Na wynikające z tej przyczyny kłopoty naraził pasażerów jakiś chuligan, który nasywał do rowków w tramwajowych szynach kamień.

● W Gnieźnie doszło do karetki Pogotowia Ratunkowego. Fiata tragicznie, gdyż motorowerysta odniósł tak ciężkie obrażenia, że po przewiezieniu do szpitala zmarł.

● Na około 120 000 zł szacuje się straty na skutek pożaru w jednym z indywidualnych gospo-

darstw w Łupicach w województwie konińskim. Pastwa płomieni padły stodoła i budynek gospodarczy. Przyczyna — podpalenie budynku przez wnuczka właściciela gospodarstwa.

● Na drodze z Nietuszkowa do Wyderewa w województwie leszczyńskim, urwał się w czasie jazdy resor przy „Zuku”, w związku z czym samochód wjechał do rowu. Finał — ranny pasażer i strata przy samochodzie w wysokości 50 000 zł.

● W Szamotułach wpadła pod przyczepę ciągnika 10-letnia dziewczynka, jadąca rowerem. Odniosła ona tak ciężkie obrażenia, że po przewiezieniu do szpitala zmarła. Ten tragiczny wypadek zdarzył się w momencie, gdy skręcała z chodnika na jezdnię.

● Na ul. Wioslarskiej w Poznaniu, został potrącony przez samochód osobowy 9-letni chłopiec, przechodzący przez jezdnię przy zielonym świetle. Chłopiec doznał obrażeń i został przewieziony do szpitala. (b)

POGODA

Poznańskie Biuro Prognoz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej przewiduje na dzień w Wielkopolsce: zachmurzenie umiarkowane, okresami duże i przelotnymi opadami, lokalnie burze.

Temperatura maksymalna od plus 18 do plus 20 stopni, minimalna od plus 8 do plus 10 stopni. Wiatry słabe i umiarkowane, prze ważnie południowo-zachodnie.

Wczoraj o godzinie 18 zanotowano następujące temperatury: w Poznaniu plus 17 stopni, w Kaliszu, Lesznie i Pile plus 19 stopni, w Koninie plus 20 stopni; ciśnienie 990,7 hPa czyli 743,1 mm.

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Ryszard Kowalski

O mieszkaniówce — optymistycznie?

Budowlani obiecują wykonać zadania

Rok budowlanych różni się od kalendarzowego! Nie kończy się w grudniu, lecz przeciąga na pierwszy kwartał następnego roku. Dlatego też kwartał ten jest krótszy i praktycznie nie ma szans, żeby plany przypadające na pierwsze trzy miesiące — były zrealizowane. A poślizg przedłuża się na następne okresy: do końca kwietnia bieżącego roku resort budownictwa wykonał tylko 14 procent zadań rocznych.

W wielkopolskich kombinatach budowlanych wyniki są lepsze od krajowych. Najdalej zaawansowany jest plan roczny w Lesznie, w ciągu czterech miesięcy oddano tu do użytku 22 800 metrów kwadratowych mieszkań, co stanowi 36 procent planu rocznego. W Konińskim wykonano jedną czwartą zadań rocznych, przekazując 14 300 metrów kwadratowych mieszkań; w Poznańskim oddano użytkownikom 39 500 metrów kwadratowych, realizując 12,2 procent zadań rocznych; w Kaliszem roczne zaawansowanie wyniosło tylko 5,3 procent, co oznacza 7 100 metrów kwadratowych. W tych województwach część przekazanych mieszkań — to zaległości z roku ubiegłego. Kombinat Budowlany w Pile wykonał 10 procent zadań przypadających na ten rok, tutaj w ciągu czterech miesięcy przekazano użytkownikom 7 500 metrów kwadratowych.

Wyniki te nie są optymistyczne, a jednak w kombinatach budowlanych w Wielkopolsce zakłada się pełną realizację zadań bieżącego roku. Również w całym kraju — według opinii przedstawicieli Ministerstwa Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych — istnieje szansa wykonania, a nawet przekroczenia, tegorocznego Narodowego Planu Społeczno-Gospodarczego w zakresie wielorodzinnego budownictwa mieszkaniowego.

Na czym opiera się te optymistyczne prognozy?

Po pierwsze — na lepszym wykorzystywaniu możliwości kombinatów budownictwa mieszkaniowego; po drugie — na mocy innych jednostek, przede wszystkim budownictwa przemysłowego. Od roku 1977 zmniejsza się nakłady na inwestycje przemysłowe. Zwolnione dzięki temu moce przerobowe są właśnie na budowę mieszkań. W roku bieżącym „przemysłowki” zbudują 600 000 metrów kwadratowych mieszkań, przeznaczając na to prawie 20 procent swojego potencjału. Pomogą one również pośrednio — przez eksport mocy budowlanej. Uzyskane środki dewizowe resort zamierza wykorzystać na zakup z importu sprzętu.

Liczy się również na pomoc zakładów pracy. Jej koszty są wprawdzie społecznie wysokie, ale na obecnym etapie jest ona niezbędna. Brygady zakładów pracy uczestniczą przede wszystkim w robotach wykończeniowych.

W celu więc pełnego zrealizowania tegorocznych zadań, w resorcie budownictwa przeprowadza się wiele różnorodnych przedsięwzięć. Sporządzone listę ponad 20 materiałów budowlanych, dla których zweryfikowane będą normy zużycia, już na etapie projektowania. Mimo bowiem, że materiałów budowlanych brakuje, dla budownictwa mieszkaniowego (podobnie jak dla szpitalnego i inwestycji przemysłowych szczególnie ważnych dla gospodarki narodowej) zostały one zbilansowane i powinno ich być pod dostatkiem. Pod warunkiem wszakże, że nie będą marnotrawione

na budowach i w fabrykach domów, w których na przykład cementu zużywa się o około 6 procent za dużo a i kruszywami poszczególne fabryki różnie gospodarują.

Poprawy wymaga także rytmika dostaw materiałów: tworzy się więc w skali kombinatów lub zjedpoczeń zakłady transportowe w celu lepszego wykorzystania taboru.

Kładzie się także nacisk na lepsze wykorzystanie maszyn budowlanych. Te kombinaty, które w tym zakresie będą osiągały niezadowolające wskaźniki, nie otrzymają nowych urządzeń. Od wykorzystania maszyn będzie się uzależniało premiowanie kierownictwa budów. Dzięki regeneracji części zamiennych do maszyn we własnym zapleczu budownictwa, w bieżącym roku przywróci się użyteczność 29 000 tonom części.

Wiele nadziei wiąże resort z nowym systemem ekonomiczno-finansowym, który eksperymentalnie został wprowadzony w roku ubiegłym, a w tym roku będzie rozszerzany. Polega on m. in. na tym, że zjednoczenia rozliczają się z produkcją czystej, czyli z wyłączeniem kosztów materiałowych. W ten sposób fundusz płac przestaje być uzależniony od wysokiego przerobu, a przedsiębiorstwa tracą zainteresowanie tym, żeby budować „ze złota”. W bieżącym roku system ten będzie doprowadzony do budów: robotnik ma wiedzieć nie tylko to, co zrobić, ale też — za ile. Brygady będą podpisywały umowy na wykonanie określonych prac i za konkretną robotę będą otrzymywały wynagrodzenie. Ten system kompleksowej brygadowej organizacji pracy (którego konsekwencją jest samokontrola w brygadzie) powinien przynieść zwiększenie wydajności pracy.

A jest to obecnie w budownictwie koniecznością, jednym z podstawowych warunków wykonania tegorocznego planu. Zadania rzeczowe są bowiem o 21 procent większe od ubiegłorocznych, a zatrudnienie zwiększa się tylko o ponad 1 procent. Uwzględniając pomoc innych jednostek przy robotach wykończeniowych, wydajność pracy w budownictwie musi się zwiększyć o 6,5 procent. Obok innych przedsięwzięć, duże rezerwy tkwią jeszcze w poprawie jakości robót, gdyż likwidowanie usterek angażuje zbyt wiele potencjału. Przy resorcie organizowane jest więc Centrum Kontroli Jakości.

Nie wszystko jednak uzależnione jest od budowlanych. Często borykają się oni z trudnościami wynikającymi z niesolidności innych. I tak na przykład ponad połowę robót kubaturowych budowlani muszą prowadzić równolegle z uzbrojeniem terenu, co nie sprzyja dobrej organizacji prac. Ci, co uczestniczą w procesie przygotowania inwestycji, nie zawsze w terminie przekazują tzw. fronty robót.

Pełne zrealizowanie tegorocznych zadań w budownictwie mieszkaniowym, oddanie wszystkich zaplanowanych kluczy do oczekiwanego „M” jest więc możliwe nie tylko przez wykorzystanie wszystkich możliwości budowlanych, ale także tych, którzy z nimi współpracują. Skoro budowlani obiecują, że są w stanie zadania wykonać, a nawet je przekroczyć, to w społecznym interesie leży, żeby im w tym dopomóc. I trzymać za słowo.

GRAŻYNA SZULAK

LECH PIECHOWIAK

dyrektor Zespołu Szkół Ekonomicznych i Centrum Kształcenia Ustawicznego w

poznajmy

Kaliszu. Kieruje wspomnianymi placówkami od roku 1953. Uważa, że młodzieży należy wpaść szacunek do ludzi pracy. Rolę szkolnictwa zawodowego pojmuję jako funkcję usługową w stosunku do poszczególnych działów gospodarki. Preferuje w nauczaniu szkolenie kadr zgodnie z występującym zapotrzebowaniem.

Jest cenionym pedagogiem. Wiele też działał w dziedzinie organizacji szkół

nictwa ponadpodstawowego w Kaliszu. Dzięki niemu powstał m. in. Zespół Szkół Włóknienniczych oraz — Zespół Szkół Budowlanych, Policealne Studium Hotelarskie i Turystyczne. Obecnie L. Piechowiak wraz z członkami Zarządu Wojewódzkiego PTTK w Kaliszu pracuje nad koncepcją nowego kierunku kształcenia — rekreacji i turystyki. (ewl)

Fot. — Archiwum

Mniej ropy i prądu zużyją pociągi

Transport w ogóle — a kołojowy w szczególności — należy do tych dziedzin gospodarki, w których zużywa się najwięcej paliwa i energii elektrycznej. Przewozy pochłaniają więc znaczne kwoty — tym bardziej, że trzeba w nie wliczyć także koszty utrzymania pojazdów. Nie można jednak oszczędzać środków na rozwój transportu, który jest nerwem gospodarki. Można natomiast dużo zaoszczędzić przez jego odpowiednie funkcjonowanie.

Udowadnia to załoga zachodniego okręgu kolei w Poznaniu. Przystąpiła ona do „Głosowej” kampanii pod hasłem „Oszczędni żyją lepiej”, podejmując wiele inicjatyw dla polepszenia efektywności gospodarowania. Sposobów jego poprawy szuka się we wszystkich działach pracy PKP. Rezultaty? Jedne przedsięwzięcia już „zaowocowały”, inne są za daniemi na najbliższe miesiące.

I tak wielkopolescy kolejarze postanowili wydatnie ograniczyć zużycie energii elektrycznej. W zeszłym roku jej wykozystanie na cele trakcyjne zmalało w porównaniu do zależeń i zaoszczędzono prawie 54,4 mln kilowatogodzin. Nato miast w pierwszym kwartale bieżącego roku zużyto prądu o około 3 mln kilowatogodzin mniej niż przewidywały wskaźniki Ministerstwa Komunikacji. Systematycznie zmniejsza się też zużycie energii na cele nietrakcyjne.

Podjęto również kroki dla usprawnienia pracy przewoźwo-eksploatacyjnej. Chodzi przede wszystkim o zmniejszenie nie ograniczeń prędkości pociągów, skrócenie rotacji wagonów i lokomotyw, przyspieszenie prac przeładunkowych. Re-

zultatem tego jest m. in. skrócenie w ostatnim czasie postoju wagonów na stacjach rozrządowych średnio o ponad 60 minut. W czterech miesiącach bieżącego roku każdy wagon towarowy w zachodnim okręgu był solidnie ładowany i szybciej wracały one ponownie do klientów, dzięki czemu wy gospodarowano dodatkową liczbę tak potrzebnych wagonów.

We wszystkich jednostkach Zachodniej Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych realizowane są liczne zadania związane z racjonalizacją gospodarki silnikowymi paliwami płynnymi. Dokonuje się przeglądów urządzeń do magazynowania i dystrybucji paliw oraz pojazdów do ich przewozu — pod względem szczelności; prze-

prowadzane są oględziny techniczne wszystkich lokomotyw spalinowych, maszyn i urządzeń, by zaradzić ewentualnym przeciekom paliwa. Zwiększa się też obciążenie pociągów towarowych oraz eliminuje zbędne ich postoje na torach stacyjnych i jazdy „luźnem”.

Różne zamierzenia oszczędnościowe dotyczą też najbliższych miesięcy. Do końca bieżącego roku w ZDOKP planuje się:

- obniżyć koszty bieżących napraw jednostek elektrycznych o pół miliona złotych,

- zmniejszyć wydatki przy utrzymaniu wagonów osobowych o 1,3 mln zł,

- zaoszczędzić około 94 000 kg ropy (wartości ponad 450 000 zł) oraz 10 300 litrów etyliny (wartości prawie 66 000 zł) przez racjonalniejszą gospodarkę paliwami i zastosowanie różnych sposobów zmniejszenia ich zużycia w lokomotywach spalinowych,

- ograniczyć wykorzystanie energii elektrycznej na cele trakcyjne o najniższej o 6 mln kilowatogodzin (około 3,5 mln zł).

Łącznie te deklaracje mają wartość około 5,8 mln złotych. Wszystko to wielkopolescy kolejarze traktują jako swój udział w kampanii „Głos Wielkopolski” pod hasłem „OSZCZĘDNI ŻYJĄ LEPIEJ”. (bop)

Dziękujemy!

Nie jechałem... na ziemię zachodnią jako repatriant czy zdemobilizowany żołnierz. Nie jechałem też, jak większość Polaków, w nieznaną. Jechałem moze z większym ładunkiem emocji w sercu, ja wracałem w strony, które znałem. A ponieważ te strony były mi bardziej bliskie aniżeli wschód Polski, mój wyjazd na ziemię zachodnią był moim powrotem”.

Tak pisał Jerzy Burliniski, urodzony w Poznaniu, o swoim powrocie do Zakrzewa, w powiecie Złotów, w województwie koszalińskim, gdzie przed wojną był w gościnie u swojej rodziny. Mieszkał zaś wtedy w Brześciu nad Bugiem. Takich, którzy traktowali tuż po wojnie swój wyjazd osadniczy na ziemię zachodnią jako powrót na ziemię znane i w gruncie rzeczy traktowane jak swoje było wielu. Można dziś śledzić ich losy na kartach książek pamiątkarskich wydanych dzięki pionierskim przedsięwzięciom naukowym poznańskich socjologów. Mam na myśli tak głośne ogólnie „Pamiętniki osadników Ziemi Odzyskanych” Zygmunta Dulczewskiego i Andrzeja Kwileckiego oraz wydane ostatnio, przed dwoma zaledwie laty „Pamiętniki mieszkańców Dolnego Śląska” (z nich powyższy cytat) pod red. Marii Kotlarskiej i wspomnienia mieszkańców zachodnich i północnych ziem Polski pt. „Drugie pokolenie” zredagowanych przez Zygmunta Dulczewskiego.

„Marzyliśmy więc już ostatnie lata okupacji o tym, że po skończeniu wojny wyjedziemy np. do Szczecina. Ojciec znał Szczecin sprzed pierwszej wojny światowej i podobano mu się to miasto”.

Tak w innym pamiętniku pisała Seweryna Urban. Wielu więc wie-

działo dokładnie dokąd i po co jada. Podejmowali świadome decyzje wyraźnie umotywowane. I nie przypadkowo najszybciej ruszyło się osadnictwo z Wielkopolski. I przybrało ono tu największe rozmiary. W Wielkopolsce bowiem ziemię te były najlepiej znane, tu też żywe były tradycje ich dawnych związków z Polską, czyli faktu, że byli to kiedyś ziemie polskie. Zaś migracja na zachód była od dziesięcioleci w Wielkopolsce zjawiskiem znanym. Od połowy XIX w. robotnicy rolni z Poznańskiego wyjeżdżali tam na

roboty sezonowe albo nawet na stałe, co kończyło się nieraz nabyciem przez nich gospodarstw od Niemców. W okresie zaborów wielu Polaków z Wielkopolski zdobywało wykształcenie w szkołach wrocławskich, szczecińskich czy pilskich. Dla nich teraz, w 1945 r., wyjazd na tamte tereny istotnie nie był wyjazdem w nieznaną.

Warto pamiętać o tej także motywacji, a nie poprzestawać tylko na motywacji ekonomicznej (chęć poprawy warunków życia, nadzieja znalezienia pracy i mieszkania, u bezrolnych i małorolnych chłopów chęć usamodzielnienia się), która za pewne była dominująca. Nie mało też było takich, którzy wracali do siedzib autentycznie swoich. Zwano ich optantami — oni to po 1918 roku zdecydowali się na przyjęcie obywatelstwa polskiego, a że własności swoje mieli już po stronie niemieckiej, więc zamieszkali np. w

Poznańskim. Niektórym udało się wymienić własności z Niemcami, ale to tylko w nielicznych przypadkach. Więc po 1945 roku ci ludzie wracali do nieruchomości pozostawionych przed ćwierćwieczem.

OGNIKO MYŚLI ZACHODNIEJ

Nie sposób wymienić wszystkich, jakże licznych czynników decydujących o tym, że Wielkopoleanie tak szybko i tak masowo zdecydowali się do wyjazdów na ziemię zachodnią w celu osiedlenia się tam. Ale choć wspomnieć wypada o roli Poznania,

Wągrowca), 20 marca do Międzyrzecza przyjechała z Poznania kilka osobowa grupa z Bolesławem Karaśkiewiczem na czele. 28 marca zjawiła się w Świebodzinie 30-osobowa grupa z Poznania z Romanem Tylkowskim i Marianem Sobczyńskim (PPR). 7 kwietnia do Wschowy przyjechało 3 leszczynian z Romanem Jurem (SL) na czele, 7 maja do Głogowa przyjechała 28 — osobowa grupa z Jarocina z Eugeniuszem Hoinką (PPR), który został pierwszym burmistrzem tego miasta. 3 maja w Krośnie zjawiła się

17-osobowa grupa z Poznania prowadzona przez Józefa Kaseję (PPR), 28 kwietnia do Rzepina przyjechali poznańscy prowadzeni przez Edmunda Wystraszewskiego, a 20 maja do Szprotawy przybyło 22 leszczynian z Leonardem Dziakiem.

Grupy operacyjne rozpoznawały teren i przygotowywały go do osadnictwa. Organizowano administrację, równoległe z nią Milicje Obywatelską, zakłady użyteczności publicznej, placówki handlowe i usługowe. Starano się od razu przystąpić do wiosennych prac w rolnictwie. Wiele obwodów na ziemiach zachodnich graniczyło wiosną 1945 roku z frontem. Zdarzały się jeszcze naloty samolotów Luftwaffe, w lasach ukrywały się uzbrojone grupy rozbitego Wehrmachtu. Niejeden pionier przytłoczył swoją odwagę życiem. Jeśli nie od kuli niemieckiej, to odminy. W Poznaniu jeszcze czerwonoarmieci wraz z poznańskimi ochotnikami

Powrót na zachód

MAJ 30 Piątek Feliksa Ferdynanda Słońce: 4.39-21.02

TEATRY

WIELKI - g. 10 „Straszny dwór”. POLSKI g. 10 „Dacza”. NOWY - g. 11 „Klonowi bracia”; SCENA NOWA - g. 19.30 „Czas wiele zmienia”. KABARET „TEY” - g. 17, 20 „Na granicy”. PIWNICA ARTYSTYCZNA „BRO WAR” (Park Kasprzaka) - g. 20 „Chór Czejdana redivivus czyli I trosi oraz Retropornokabarek + dyskoteka”.

KINA

KDF MUZA - g. 10, 12.30, 15 „Wyspa skarbow” (fr. 12 l.), g. 17.30 „Gorączka sobotniej nocy” (amer. 15 l.), g. 20 seans zamkn. APOLLO - g. 10, 12.30, 15 „Książę i żebrak” (panam. 12 l.), g. 17.30, 20 „Po drodze” (pol.-węg. 15 l.). BALTUK - g. 10 „Jesienne dzwony” (radz. b.o.), g. 12.30, 15.30, 18, 20.15 „Pierwsza miłość” (fr.-wł. 18 l.), g. 22.30 „Corleone” (wł. 18 l.). GWIAZDA - g. 10 seans zamknięty, g. 12 „Spotkanie na Kas jopei” (radz. b.o.), g. 14, 16, 18 „Zemsta różowej pantery” (ang. 12 l.), g. 20 „Dom pod czerwoną latarnią” (węg. 18 l.). KOSMOS - g. 17.30, 20 „Rój” (amer. 12 l.). MALTA - g. 16.30 „Podróż kocha w butach” (jap. b.o.), g. 17, 19.30 „Lot nad kukuleczym gniazdem” (amer. 18 l.). MINIATURA - g. 15.30 „Podróż Sindbada do złotej krainy” (ang. b.o.), g. 17.30, 19.30 „Kung-fu” (pol. 15 l.). OSIEDLE - g. 16 bajki, g. 17 „Trzej muszkieterowie” (panam. 12 l.), g. 19 „Rewolwer Python” (fr. 15 l.). PANCERNIAK - g. 17, 19.30 „Wysokie loty” (pol. 15 l.). RIALTO - g. 10, 12.30, 15.15, 17.30, 20 „Ucieczka na Ateny” (ang. 15 l.). RUSALKA (Swarzędz) - g. 16.30, 19 „Zwolnienie warunkowe” (amerykański 18 l.). SŁONCE sala duża - g. 15.30, 17.30 „Bliźnięta trzeciego stopnia” (amer. 12 l.), g. 19.30 „Amator” (pol. 15 l.), sala mała - g. 18, 18 „Siad rosonaka” (radziecki b.o.). TECCA - g. 15.30 „Mama” (rumuński-fr. b.o.), g. 17.30 „Meżczyzna w łodzi” (rum. 12 l.), g. 19.30 „Omen” (ang. 18 l.). W CZASOWICZ (Puszczykowo) - g. 14.45, 18.45 „Niezwykła Sarah” (ang. 12 l.), g. 18.45 „Nie strzelać do nauczyciela” (kanad. 15 l.). WILDA - g. 10, 12.30, 15.15, 17.30, 20 „Obcy pasażer „Nostromo” (ang. 15 l.). Zoo (stare) ul. Zwierzyniecka i (nowe) ul. Krancowa - od g. 9 do zmroku.

KONCERTY

ARENA - g. 19 „Mazowsze”. AULA UAM - g. 19 Orkiestra Symfoniczna PFP, Georg Thymis (Grecja) - dyrygent, Eugene Indjic (USA) - fortepian.

DYZURY

SZPITALA: Internia, chirurgia, okulistyka, laryngologia, neurologia - ul. Lutycka; chirurgia dziecięca - ul. Krzywczaka 7. Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Poznaniu, ul. Chelmońskiego 20. Wypadki uliczne i zachorowania w miejscach publicznych z terenu Poznania - tel. 999; nagłe zachorowania w domu, tel. 66-00-66. Podstaje (czynne całą dobę): Os. Piastowskie 16, tel. 722-24; ul. Bukowa 1, tel. 32-12-61; Ugoiry 16, tel. 20-54-31; Kościuszki 103, tel. 544-44; Swarzędz, ul. Wiankowa, tel. 544-44 i 147-399; Luboń, pl. Wolności 6, tel. 544-44 i 130-399. Centralny Ośrodek Informacji Poznańskiej Służby Zdrowia, ul. Marcinkowskiego 22 - czynny co dzień g. 7-22, tel. 989 - udziela informacji, porad lekarskich i prawnych, przyjmuje skargi, interwencje. Telefon Zaufania 988, porady prawne, tel. 528-51. Obie placówki czynne w dni powszednie - g. 15.30-7.30 dni świąteczne - cała doba. Apteki tylko dyżury nocne: Dąbrowskiego 140/142, Główna 52, Kórnicka 24, Dzierżyńskiego 349, Mickiewicza 22, Słowiańska paw. 104, Starołęcka 1, Głogowska 107/109, Os. Przyjaźni paw. 141, al. Marcinkowskiego 11 (cała doba).

RADIO

PROGRAM I: 6.25 Sygnały dnia; 9 Czwere pory roku; 10.45 Niezmiennie pomniane stronie - „Wspólny pokój”; 10.55 Czwere pory roku; 12.25 Muzyka polska; 13.00 Przejście świata; 13.20 Parada jazzu tradycyjnego; 13.40 Kącik melomana; 14 Studio „Gama”; 16 Tu je dynka; 17.30 Radiokurier; 18 Tu je dynka - cd.; 18.33 Koncert Zyczeń; 19.15 Warszawska Ork. PRITV; 19.40 Muzyka ludowa - Skandynawia; 20.05 Wirtuozów różnych instrumentów; 20.30 Melodie, do których chętnie wracamy; 21.18 Utwory S. Moniuszki; 22.27 Magazyn

Wkrótce decyzje władz miejskich

50 mieszkań z uszczuplonych biur

W połowie kwietnia władze Poznania zdecydowały o sukcesywnym przejmowaniu nadmiernie dużych powierzchni biurowych i przeznaczaniu ich na mieszkania. Nie jest to - oczywiście - sposób wydatnego zmniejszenia niedostatku mieszkań, ale liczy się każde dodatkowe uzyskanie. Informując o inicjatywie, akcentowaliśmy, że jest to przedsięwzięcie skomplikowane, wymagające wielu długo trwających czynności administracyjnych. Trzeba pokonywać opory zakładów pracy, które na ogół bronią się przed oddaniem nadmiernie rozbudowanych pomieszczeń biurowych. Bywa, że nie wykazuje się ich rzeczywistej wielkości w ankietach, co wymaga dodatkowego sprawdzania danych. Niektóre zakłady nazbyt opieszale wykonują zalecenia władz o rzetelnym przeanalizowaniu potrzeb lokalowej administracji. Mimo tych trudności władze poznańskie są szanowne w poczynaniach, mających się przyczynić do przywrócenia dawnej funkcji mieszkańcom, które zamienione na biura. Nie może być mowy, by były one dużymi salami, w których pracuje kilka osób. A takie przypadki - jak poinformował na wczorajszym spotkaniu w Urzędzie Miejskim prezydent, Władysław Śleboda - ujawniono w minionych tygodniach. Jakże są rezultaty dotychczasowych poczynania? Pracownicy wszystkich ekspozytur Urzędu Miejskiego w czternastu zespołach kontrolnych przeanalizowali bazę biurową zakładów pracy i instytucji poznańskich. Dokonano też weryfikacji ankiet, w których zakłady musiały poinformować o swoich lokalach. Wyniki są bardziej interesujące niż się można było spodziewać. Otóż ujawniono około 200 przypadków wykorzystywania mieszkań na inne cele i to pod względem powierzchni znacznie przekraczających dopuszczalne normy. Dzięki przejęciu

tych w większości biur uzyska się ponad 2000 m kw powierzchni mieszkalnej. Oznacza to, że zamienić ją będzie można - po wykonaniu mniejszych lub większych adaptacji lokali - na około 50 mieszkań. Niby to niedużo, a jednak dla miasta wiele. Tym bardziej, że jest to początek długofalowego rewindykowania dawnych lokali mieszkalnych. Pierwsze decyzje o cofnięciu uprawnień do ich zajmowania przez administrację zakładów wydane mają być w przyszłym tygodniu. Natomiast swoją dawną funkcję powinny odzyskać niektóre mieszkania, a obecnie biura - do końca bieżącego roku. Kilka przykładów ilustrujących duże możliwości w tej dziedzinie. Ekspozytura Urzędu Miejskiego na Wildzie wskazała 5 swoich pomieszczeń, do których będzie się mogło przeprowadzić Biuro Zamiany Mieszkań z ulicy Czerwonej Armii, a tamte lokale przeznaczy się na inny cel. Dotychczasowe biura „Spolem” przy ul. Kramarskiej i także przestaną być biurami, podobnie jak dwa duże mieszkania zajmowane przez administrację Rejonu Eksploatacji Budynków przy ul. Głogowskiej 117. W jednej z instytucji okazało się, że 6 pracowników zajmuje biura o powierzchni 150 m kw. Przy ul. Dąbrowskiego zaś przydzielono pomieszczenia na powiększenie sklepu nie trafiono zagospodarować przez 2 lata i zostanie ono odebrane. Wśród dobrych przykładów zrozumienia społecznego interesu tego działania wymienić można decyzje w „Cegielskim”. Postanowiono tam, że z pomieszczeń zakładowych wydzielili lokale dla ognia ZBoWiD-u, a przez nie dotychczas zajmowane sale można będzie zamienić na mieszkania. W najbliższych miesiącach rewindykacja lokali mieszkalnych w Poznaniu nabierać ma rozmachu. Czy będą to poczynania skuteczne - zobaczymy. (bop)

Nowe kierunki kształcenia plastycznego

Nauczycieli wychowania plastycznego dla wszystkich typów szkół oraz specjalistów z dziedziny plastyki do pracy w muzeach, biurach wystaw artystycznych, domach kultury, a także środkach masowego przekazu przygotowuje będzie nowy - Wydział Wychowania Plastycznego (kierunki: pedagogiczny i upowszechnieniowy) - Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Poznaniu. Powołany zostanie on do życia z dniem 1 października. Kandydaci na studia winni składać podania i dokumenty do 15 czerwca. Egzamin wstępny na nowy wydział poznańskiej PWSSP składać się będzie z rysunku i malarstwa, a także ze znajomości historii kultury i sztuki oraz języka obcego. (bran)

Udpowiadamy

Student H. H. - W sprawie wydziałek zagranicznych należy zwrócić się „Juwenturu” - Biura Zagranicznej Turystyki Młodzieży w Poznaniu, ul. Słusarska 15. (1327)

Usługi spółdzielczości inwalidzkiej

I prowadzą parkingi i tłumaczą na języki obce

„Czego to oni nie robią”, chciałoby się powiedzieć patrząc na ofertę Usługowej Spółdzielni Inwalidów. Jej lista prac usługowych zawiera prawie 50 pozycji z przeróżnych dziedzin. Obok prowadzenia parkingów, czy szatni, projektuje się i montuje urządzenia sygnalizacyjne, spółdzielcy szyją, tłumaczą na języki obce, rozwieszają plakaty, przepisują na maszynie, legalizują wagi. A zaczęto 30 lat temu od pilnowania obiektów przemysłowych. Co roku jednak zwiększa się zakres wykonywanych prac. I to nie tylko dlatego, że istnieje społeczna potrzeba podejmowania różnych usług, ale również z tej przyczyny, że spółdzielnia inwalidzka zatrudnia osoby z bardzo różnym przygotowaniem i wykształceniem. Tu przyjmują się ludzie z różnych powodów poszkodowanych fizycznie. Wielu z nich posiadało przed chorobą, czy wypadkiem swój zawód. Tutaj - łącząc rehabilitację z pracą wykorzystuje się kwalifikacje. W ciągu roku zakłady spółdzielczości inwalidzkiej w Poznaniu i województwie poznańskim wykonują usługi wartości prawie pół miliarda złotych. Przyjmują zlecenia zarówno przedsiębiorstw i instytucji, jak i osób prywatnych. (len)

Mundury wojskowe tylko dla wojskowych

Na ulicach nie tylko Poznania spotyka się cywilów ubranych w bluzy dżinsowe, kurtki polowe i inne części umundurowania Wojska Polskiego. Tymczasem zgodnie z art. 81 Kodeksu Wykroczeń oraz ustawą z dnia 21.12.1978 roku o oznakach i mundurach istnieją oznaki noszenia i używania tychże oraz ich części przez osoby nieuprawnione. Nieprzebranie tego zakazu jest zagrożone karą grzywny do 2000 zł oraz przez podaniem munduru lub jego części. Komenda Wojewódzka MO w Poznaniu informuje, że będą kierowane wnioski do Kolegium do Spraw Wykroczeń przy Prezydencie Poznania o ukaranie osób łamiących wspomniane przepisy. (na)

Udpowiadamy i odpowiedzi

Przy ul. Długosza 24a, b, c, d, są zniszczone trawniki, a teren zielony niegdyś obsadzony krzewami, kwiatami i trawą - zniki. Zniszczono wszystko, zrobiono parking. Zieleni nie ma, a chcieliśmy by było tak, jak niegdyś - kłomby kwiatów, trawa, iaweczki - pisze lokatorka domu. Urząd Miejski - Ekspozytura Jezycy (mgr Roman Koblański) informuje, że Rejon Eksploatacji Budynków nr 7 zobowiązał się w pierwszym półroczu br. uporządkować teren przy ul. Długosza 24. Przeprowadzona będzie renowacja trawników, posadzone będą dodatkowe krzewy, dwa kłomby, założone będą budujące krawężniki ogrodowe i podwórce będzie wyrownane żużlem. (944)

W Ogrodzie Botanicznym

Poznański Ogród Botaniczny, ulubione miejsce spacerów, jest teraz w pełnej wiosennej krasie. Fot. - R. Królak

Modernizacja ulicy Niestachowskiej i Żeromskiego

Rozpoczęto budowę ostatnich przyczółków wiaduktu

Korzystającym z samochodów poznaniakom nie trzeba przypominać o tym, że trwa przebudowa ulic Niestachowskiej i Żeromskiego. Zauważają to codziennie, szczególnie ci, którzy w godzinach szczytu usiłują przejechać ulicą Koscielną (korci z powodu objazdu tworzą się aż na ulicy Dąbrowskiego) lub z Mostu Teatralnego w kierunku Pułaskiego. Trudno się też dziwić, że po znaniacy z niecierpliwością oczekują zakończenia robót na Niestachowskiej i Żeromskiego. Początkowo czynna będzie tylko jedna jezdnia ulic Niestachowskiej i Żeromskiego. Obecnie zakończono przeciękanie kanałów deszczowych przez nasypy kolejowe. Trwają prace zbrojeniowe ławy fundamentowej tunelu w kierunku terenów sportowych „Olimpii”. Rozpoczęto także budowę fundamentów pod wschodnie przyczółki kolejowego wiaduktu. Gotowe są już przyczółki zachodnie i środkowe podpory. W drugiej połowie czerwca zamknięte zostanie na pewien czas skrzyżowanie Dąbrowskiego i Żeromskiego m. in. ze względu na konieczność przebudowy kabli telekomunikacyjnych. Już teraz apelujemy do wykonawców o maksymalne skrócenie czasu trwania tych prac. (rk)

Wspólnie z „Głosem” Dzień Dziecka w Pałacu Kultury

Tradycyjnie już z okazji Dnia Dziecka Pałac Kultury w Poznaniu wspólnie z „Głosem Wielkopolskim” przygotowuje atrakcyjną imprezę dla dzieci. 1 czerwca o godz. 13 młodzieżowy zespół Pałacu Kultury „Parada” przejdzie ulicami śródmieścia. Wraz z zespołem maszerować będą postacie z filmów rysunkowych dla dzieci. Następnie przed Pałacem Kultury „Parada” wystąpi z koncertem dla najmłodszych. O godz. 14 rozpocznie się konkurs rysunkowy pt. „Filmowe wrażenia na płytach z kamienia”. Udział w nim mogą wziąć dzieci, które zgłosiły się wcześniej u organizatorów. Autorzy najciekawszych malunków, tematycznie związanych z fabułą filmów dla dzieci otrzymają nagrody. Upominki przygotowano zresztą dla wszystkich uczestników pałacowej imprezy. Ogłoszony zostanie też konkurs na najciekawsze z niej zdjęcie. (bg) Dyrekcja Wielkopolskiego Parku Zoologicznego informuje że 1 czerwca dzieci i młodzież szkolna będą mogli zwiedzać Zoo bez płatnie. (na)

TELEWIZJA

PROGRAM I 6.00 - TTR - Uprawa roślin (sem. II); „Zasady prowadzenia i kwalifikacji plantacji nasiennych”; 6.30 - TTR - Mechanizacja rolnictwa (sem. II); „Mechanizacja doprawiania roli”; 11.05 - Dla kl. I-II; „Z wizytą w redakcji „Swierszczyka” (kol.); 12.00 - Geografia (kl. V); „Wielka wyprawa do Afryki”; 12.56 - Geografia (kl. VI); „Warszawa” (kol.); 13.25 - TTR - RTSS - Historia (sem. IV); „Powstanie i zwycięstwo władzy ludowej”; 14.00 - TTR - Uprawa roślin (sem. IV); „Badania naukowe a praktyka rolnicza”; 15.05 - Redakcja Szkoła zapowiadają: 15.25 - NURT - Filozofia; „Cna rakterystyka współczesnych kierunków i sporów filozoficznych”; cz. 2; 15.55 - Obiektyw - program wojewódzki; poznańskiego gorzowskiego, kaliskiego, konińskiego, leszczyńskiego, zielonogórskiego; 16.15 - Dziennik (kol.); 16.30 - Dla dzieci; „Kółko grania” (kol.); 16.55 - „Dzień dobry, w kręgu rodziny” (kol.); 17.20 - Test (kol.); 17.40 - Studio Telewizji Młodych (kol.); 18.00 - „Czterdziestolatek” - film

fab. TP, odc. 16 pt. „Gdzie był czyli Szekspir” (kol.); 18.50 - Dobranoc (kol.); 19.00 - FONOGAMA - lista przebojów polskich i zagranicznych wytwórni płytowych (kol.); 19.30 - Dziennik telewizyjny (kol.); 20.15 - „Zrobimy to sami” - występ; J. Kofta, M. Redowicz, A. Majewska, balet „Non monsieur” i zespół aktorów Teatru na Targówku (kol.); 21.10 - „To wszystko jest Gaertner” - portret kompozytorski (kol.); 22.00 - „Poglądy” - odprężenie a siły społeczne w Europie - program public. (kol.); 22.15 - Dziennik (kol.); 22.30 - „Proscenium” - w programie m. in. relacja z II Międzynarodowych Spotkań Teatralnych - monografia teatru im. S. Wyspiańskiego w Katowicach (kol.). PROGRAM 2 14.25 - Z koszar i poligonów; 14.45 - Klub Jazzowy (powt.); 15.00 - „Wszystko już było” (powtórzenie); 15.50 - Język francuski, l. 30; 16.20 - Kształt słowa; 17.00 - Kino „Obieżyświat”; 17.30 - Przedmioty - program publicystyki kulturalnej; 18.00 - Notatnik kulturalny; 18.30 - Program na dziś i jutro - Nie wykorzystany transport; 19.00 - Teleskop; 20.10 - Teatr Wspomnień (1969) - A. Mularczyk; „Oddaj buty”; 21.05 - 24 godziny; 21.15 - Premiera w Dwójce: „Nie spokojne duchy”.